

Overweging 7e zondag van Pasen B, Geloven in één zijn

Lezingen: Handelingen 1,15-17.20a.20c-26 en Johannes 17,11b-19

13 mei 2018

René Hornikx

Goede mensen,

De laatste woorden van mijn vader, voor hij zijn laatste adem zacht uitblies was een wens, een bede, een gebed. Hij richtte zich tot ons, zijn kinderen en zei: 'Zorg goed voor jullie moeder en blijf bij elkaar'.

Elk jaar komen we als broers en zus bij elkaar. Dat doen we in de maand april, waarin onze ouders zijn getrouwd. Een maand geleden waren we samen bij mijn jongste broer.

Als mensen het moeilijk hebben, gaan ze bidden. Altijd en bijzonder in de meimaand komen velen naar de kathedraal in Den Bosch om een kaarsje aan te steken bij Maria. Dit symbolische gebaar van het ontsteken van een lichtje gaat gepaard met een intentie, een verlangen, een verzoek, een wens, een bede. Om te bidden hebben we niet altijd woorden nodig. Een moment van stille aandacht zegt soms meer dan de woorden van een gebed.

Als mensen het moeilijk hebben in hun leven en geplaagd worden door tegenslagen;

als we gebukt gaan onder zorgen, lichamelijk lijden, verlies van dierbaren;

als mensen moeten vluchten voor hun leven in conflictgebieden, er onenigheid is tussen geloofsgemeenschappen

roept hun hart om rust, vrede, troost, eenheid, saamhorigheid.

In nood prevelen we een kort gebed als een roep, een schreeuw soms om

hulp. We herkennen de beelden van een wanhopige vrouw in een

oorlogsgebied, die vraagt naar voedsel voor haar ondervoede kind. We horen

het schreeuwen van mensen kortgeleden in de straten van Toronto van pijn en van verontwaardiging.

Mensen doen hetzelfde als ze diep dankbaar zijn voor wat hen aan zegeningen

is toegefallen: slagen voor een examen, geboorte van een kind, een gunstige

uitslag bij de arts, het slagen van vredesonderhandelingen tussen landen,

vruchtbare gesprekken tussen kerkleiders.

Wat wij doen in nood en uit dankbaarheid, doen de leerlingen van Jezus ook.

Zo leven de leerlingen van Jezus, na diens gewelddadige dood, in onzekerheid

en angst. Ze verkeren in een situatie van grote twijfel. Petrus neemt in de

eerste lezing het initiatief om de angst te bezweren, de eenheid onder de

leerlingen te bewaren en de opengevallen plaats in de vullen. Die plaats was

opengevallen door het verraad van Judas. En Petrus wil twee dingen: de groep

versterken en de eenheid bewaren. Hij wil niet dat er nog één hen gaat

verlaten. En de eenheid is nodig om te getuigen van de boodschap, het goede

nieuws dat Jezus hen heeft voorgeleefd en hen nu nalaat en opdraagt door te geven. Om die opdracht tot een goed einde te brengen is samenhangigheid nodig en onderlinge eensgezindheid.

Om de groep aan te vullen en het getal van twaalf rond te maken, worden twee mannen als mogelijke opvolgers van Judas voorgesteld: Justus en Mattias. Er moet een keuze vallen op een van deze twee. Wat doet Petrus? Hij kiest niet zelf. Hij laat de andere leerlingen niet kiezen. Ze kiezen als leerlingen ook niet samen. In plaats van dit alles bidt Petrus (en de andere leerlingen) en vraagt in zijn gebed aan God om diegene aan te wijzen die Hij heeft uitgekozen. Petrus laat de keuze over aan God. Het wordt Mattias.

Bidden doet Petrus (en de leerlingen) vanuit het diepste van zijn ziel. Hij neemt initiatief, laat biddend zijn kwetsbaarheid zien en laat de uiteindelijke beslissing over aan God. Zo wil Petrus in alle kwetsbaarheid de eenheid onder de leerlingen, aangevuld met Mattias, bewaren.

Van de dominicaner pater Frei Betto uit Brazilië herinner ik me dat hij ooit schreef, en ik citeer dit uit mijn hoofd: 'Bidden is je ziel binnenste buiten keren om je zwakke plekken aan God te laten zien'. Wie dat doet, zo bidt, spreekt de waarheid. Hij of zij heeft geen "nepnieuws of nepwaarheid" nodig om bij God in de gunst te staan. Een oprecht biddend mens is altijd kwetsbaar, maar staat tegelijk in zijn kracht omdat de bidder weet dat God hem/haar toezegt: 'Ik ben met je'. Zoals de Enige dat eertijds zei tegen Mozes: 'Ga maar naar de Farao en bevrijdt mijn volk. Ga maar, heb geen vrees 'ik ben met je''.

Het evangelie van vandaag komt uit het lange gebed van Jezus, ook wel hogepriesterlijk gebed genoemd. Dit gebed bestaat uit drie delen: eerst bidt Jezus voor zichzelf, daarna voor de leerlingen en ten slotte voor alle gelovigen. In het gebed van vandaag, voor zijn leerlingen, is eenheid een belangrijk trefwoord. Jezus bidt tot zijn Vader dat zijn leerlingen bewaard mogen worden en één zullen blijven. En in het gebed gebruikt Jezus hiervoor twee mooie vergelijkingen.

De eerste luidt: 'Zoals ik en de Vader één zijn'. Jezus bidt voor zijn leerlingen dat ze één zullen zijn in de wereld vol onzekerheid en tegenwerking en behoed mogen worden voor de macht van het kwaad en niet verloren lopen in de wereld.

Zoals de bede van mijn vader, nu al meer dan veertig jaar met mij meegaat, zo zal het ook geweest zijn voor de leerlingen. Een bede is als een vurige wens. Niet altijd uit te voeren. Maar als je hem bewaard in je hart en in je ziel, gaat die wens met je mee en helpt je bij moeilijk keuzes waar je voor komt te staan de juiste beslissing te nemen. Je laat de beslissing over aan de andere kant, aan de kant van het goede waar liefde heerst en waar God woont die liefde is en liefde gunt aan iedereen.

De bede in het evangelie is tevens een roep om hulp tegen het kwaad van de wereld. Als hulp om niet mee te gaan met het kwaad dat van de wereld is. En dan maakt Jezus een tweede bijzondere vergelijking: 'de leerlingen (en wij) zijn niet *van* de wereld, maar leven wel *in* de wereld, zoals Jezus niet *van* de wereld was, maar *in* de wereld de waarheid van God aan het licht mocht brengen. Zo worden wij uitgenodigd om de liefde en de vrede die God ons schenkt en Jezus ons heeft voorgeleefd in de wereld te verspreiden, zodat onwaarheid, haat en geweld geen toekomst meer hebben.

En soms kan de waarheid van God op een bijzondere manier openbaar worden, zoals het volgende Russische verhaal laat zien:

Een gehandicapte, volledig verwaarloosde mens zit aan de rand van de weg en steekt zijn hand uit naar de voorbijgangers. Het merendeel van hen let niet op hem. Een enkele blijft staan en zegt: 'Ik zou je graag wat geven, maar ik heb juist gezien dat ik geen geld op zak heb'.

De bedelaar geeft hem dit wonderlijk antwoord: 'Je hebt me meer dan geld gegeven, je hebt me een stuk van je hart geven!'

Moge we straks, met Pinksteren, als de geestkracht van Jezus vaardig wordt over ons over voldoende kracht beschikken om niet *van* de wereld te zijn maar wel *in* deze wereld liefde te verspreiden waar haat heerst, vrede te brengen waar onenigheid is, droefheid te laten veranderen in vreugde, licht te geven waar mensen in droefheid en duisternis hun dagen moeten doorbrengen. Dan zal er geen onenigheid meer zijn onder ons en bewaren we de eenheid waar Jezus om gebeden heeft.

En nog dit. God zegt tegen ieder van ons: 'Ik ben met je. Ga maar, verkondig het goede nieuws, ik ben bij je.' Moge wij bezielde op weg gaan om te werken aan de wereld zoals die Jezus voor ogen stond. Amen.